משניות מבוארות

מסֶכֶת מִכְּוֹת פרק ג

ד' ניסן

אֲכָל טֶבֶל, דִּכְתִיב (שם כב, טו) "וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת קֹדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַרִימוּ לַיהוָה", הָיוּ בְּעַזְּרוּת לְתָרֹם, וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְּלָה תְּרוּמוֹתוֹ, שֶׁאַף הוּא בִּמְיתָה כְּטֶבֶל, דִּכְתִיב (במדבר יח, כז) "וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם כַּדָּגָן מִן הַגֹּרֶן,

וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁלֹּא נִפְדָּה, מַעֲשֵׂר שֵׁנִי שֶׁנִּטְמָא אֲפִילּוּ הוּא בִּירוּשָׁלַיִם אֲסוּר לֶאֱכֹל עַד שֶׁיְּפָדֶה, וְאוֹזְהֲרָתוֹ מ"וְלֹא בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטֻמְאָה" (דברים כו, יד), **וְהַקְּדֵשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ**" לְלִמּוּדֵי חִטָּא מִתְּרוּמָה. **כְּמָה יֹאכַל מִן הַטֶּבֶל וְיֹאכַל חָיֵב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֲפִילּוּ חִטָּה שֶׁלֹּא כְּדַת.** וְהַחֲכָמִים אוֹמְרִים בְּזַיִת. אָמַר לָהֶם רַבִּי שִׁמְעוֹן לַחֲכָמִים, וְכִי אֵין אָתֶם מוֹדִים לִי בְּאוֹכֵל נְמָלָה אֲפִילּוּ לֹא שֶׁהוּא חָיֵב. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בְּזַיִת. אָמַר לָהֶם רַבִּי שִׁמְעוֹן לַחֲכָמִים, וְכִי אֵין אָתֶם מוֹדִים לִי בְּאוֹכֵל נְמָלָה אֲפִילּוּ לֹא שֶׁהוּא חָיֵב. מִשּׁוּם "הַשֹּׁרֶץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ" (ויקרא יא, מא), וְאַף עַל גַּב שֶׁאֵין בָּהּ קְשִׁיעוּת. **אָמְרוּ לוֹ חֲכָמִים,** שֶׁם הוּא חָיָב **מִפְּנֵי שֶׁהִיא בְּרִיָּתָהּ. אָמַר לָהֶן** רַבִּי שִׁמְעוֹן **אַף חִטָּה אַחַת בְּרִיָּתָהּ** הִיא. וַחֲכָמִים סְבְרֵי דְּלֵא קָרְיִנָן בְּרִיָּה אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ נְשָׁמָה. **גּ)** כֹּהֵן **הָאוֹכֵל בְּכוּרִים, עַד שֶׁלֹּא קָרָא עֲלֵיהֶן** אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶבְדָן מִמֶּנָּה הַבְּכוּרִים מִ"אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי" (דברים כו, ה), וְאוֹזְהָרָתוֹ דִּכְתִיב (שם כב, יז) "לֹא תוּכַל לְשַׁעֲרֵיךָ" וגו' וּתְרוּמַת יָדֶיךָ", וְאָמַר מַר תְּרוּמַת יָדֶיךָ אֵלּוּ בְּכוּרִים, וְכָל אֲכִילָה חוּץ לְמָקוֹם הַקָּבוּעַ נִקְרָא אֲכִילָה שֶׁעֲרִים, וְכֵן הָאוֹכֵל **קָדְשֵׁי קָדָשִׁים חוּץ לַקְּלָעִים**, בְּמִשְׁכָּן, וְכֵן בְּמִקְדַּשׁ שִׁלֹה לְעֻזָּרָה, וְיֵשׁ מְקַדְּשִׁים כָּךְ נִקְרָאת חוֹמַת הָעֲזָרָה עַל שֵׁם קְלָעֵי הַמִּשְׁכָּן, אוֹ **קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי לְחוּמָה** שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, וְהֵיכַנִּי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי טָהוֹר שֶׁאֲכָלָן חוּץ לְחוֹמָה אַחַר שֶׁרָאָה בָּהּ יְרוּשָׁלַיִם, דִּכְתִיב (שם יח) "לְפָנֶיךָ תֹּאכַל", וְלְפָנֶיךָ כֵּן כְּתִיב (שם יז) "לֹא תוּכַל לֶאֱכֹל בְּשָׁעָרֶיךָ", וְכֵן **חָשׁוּב אֶת הַעֲצֵם בְּפִסֹּח הַטָּהוֹר, הֲרֵי זֶה לוֹקֶה אַרְבָּעִים.** דִּכְתִיב (שמות יב, מו) "וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ". **אֲבָל הַמּוּתָּרוֹת** בְּעֵצֶם כֵּיוָן דְּכְתִיב (שם י) "וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ", בָּא הַכָּתוּב לְתֵן לָנוּ עֲשֵׂה אַחֵר לֹא תַעֲשֶׂה, וְלֹמַר אִם עֲבָרָתָן עַל לֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁבָּה לוֹקֶה וְאֵינוֹ עֲנָשׁ כָּרֵת" בְּטֶבֶל וְלֹא בְּטֻמְאָה.

אֲכָל טֶבֶל וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְּלָה תְּרוּמוֹתוֹ, וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ: כְּמָה יֹאכַל מִן הַטֶּבֶל וְיֹאכַל חָיָב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כְּזַיִת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כְּזַיִת. אָמַר לָהֶם רַבִּי שִׁמְעוֹן, אֵין אַתֶּם מוֹדִים לִי בְּאוֹכֵל נְמָלָה (כָּל) שֶׁהוּא חָיָב. אָמְרוּ לוֹ, מִפְּנֵי מוֹדִים לִי בְּאוֹכֵל נְמָלָה אֲפִילּוּ לֹא שֶׁהוּא אַחַת כְּבְרִיָּתָהּ: **ג** הָאוֹכֵל בְּכוּרִים עַד שֶׁלֹּא קָרָא עֲלֵיהֶן, קָדְשֵׁי קָדָשִׁים חוּץ לַקְּלָעִים, קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי חוּץ לְחוֹמָה, הַשּׁוֹבֵר אֶת הַעֲצֶם בְּפֶסַח הַטָּהוֹר, הֲרֵי זֶה לוֹקֶה אַרְבָּעִים. אֲבָל הַמּוּתָּרוֹת בְּטָהוֹר וְהַשּׁוֹבֵר בְּטֻמְאָה, אֵינוֹ לוֹקֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, מְשַׁלֵּם וְאֵינוֹ לוֹקֶה. זֶה הַכְּלָל, כָּל מְצִוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֵין חַיָּבִין עָלֶיהָ: **ה** הַקּוֹרֵחַ קָרְחָה בְּרֹאשׁוֹ, וְהַמְקַיֵּף פֵּאַת רֹאשׁוֹ, וְהַמַּשְׁחִית פֵּאַת זְקָנוֹ, וְהַשּׁוֹרֵט שְׂרִיטָה אַחַת עַל הַמֵּת, חָיָב. שָׁרַט שְׂרִיטָה אַחַת עַל חֲמִשָּׁה מֵתִים אוֹ חֲמֵשׁ שְׂרִיטוֹת עַל מֵת אֶחָד, חָיָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. עַל הָרֹאשׁ, שְׁתַּיִם מִכָּאן וְאַחַת מִכָּאן. עַל הַזָּקָן, שְׁתַּיִם מִכָּאן וְשְׁתַּיִם מִכָּאן וְאַחַת מִלְּמַטָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אִם נִטְּלוּ כְּלוּ כְּאַחַת, אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת. וְאֵינוֹ חָיָב עַד שֶׁיִּטְּלוּ בְּתַעֲרָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אֲפִילּוּ לִקְּטוּ בְּמִלְקָט אוֹ בְּרֶחֶטְיָנִי, חָיָב: **ו** הַכּוֹתֵב כְּתֹבֶת קַעֲקַע, כָּתַב וְלֹא קַעֲקַע, קַעֲקַע וְלֹא כָּתַב, אֵינוֹ חָיָב, עַד שֶׁיִּכְתּוֹב וְיִקַּעֲקַע בְּדָיו וּבִכְחוֹל וּבְקֹל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה מְשׁוּם רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֵינוֹ חָיָב עַד שֶׁיִּכְתּוֹב שֵׁם הַשֵּׁם, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט) "וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָּכֶם". אָמַר לָהֶם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה, אֵינוֹ חָיָב עַד שֶׁיִּכְתּוֹב כְּתֹבֶת קַעֲקַע, כָּתַב וְלֹא קַעֲקַע, קַעֲקַע וְלֹא כָּתַב, אֵינוֹ חָיָב עַד שֶׁיִּכְתּוֹב וְיִקַּעֲקַע בְּדָיו, אֵינוֹ חָיָב עַד שֶׁיִּטְּלוּ בְּתַעֲרָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אֲפִילּוּ לִקְּטוּ בְּמִלְקָט אוֹ בְּרֶחֶטְיָנִי, חָיָב: **ז** נָזִיר עַד שֶׁיִּכְתּוֹב שׁוֹרָה שֶׁהוּא רוֹשֵׁם, אֵינוֹ חָיָב עַד שֶׁיִּכְתּוֹב וְיִקַּעֲקַע בְּדָיו וּבִכְחוֹל וּבְכֹל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֵינוֹ חָיָב עַד שֶׁיִּכְתּוֹב שֵׁם הַשֵּׁם, הַיְנוּ שֵׁם עֲבוֹדָה זָרָה בְּמִקְּוֹם שֶׁקֹּדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר (שם) "וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בְּכֶם אֲנִי ה'". וְלֹא שֶׁתִּשְׁתּוּ אֲחֵרִים עִמִּי. **ז) נָזִיר שֶׁהִיָּה שׁוֹתֶה בְּיֵין בְּיוֹם, אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת, רַב אָמַר** יָפֶה שֶׁשִּׁתָּה תּוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר שֶׁל הַתְּרָאָה. **אֲמָרוּ לוֹ** בֵּין שֶׁתִּיָּה שֶׁהִיָּה אֶל **תִּשְׁתֶּה אֶל תִּשְׁתֶּה אוֹתָהּ, חָיָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת,** דִּתְקַרְאוּן מַחְלֹקֶת. **ח) הָיָה מְטַמֵּא לַמֵּתִים כָּל הַיּוֹם** וְהוּא נָזִיר אוֹ כֹּהֵן, **אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת, אָמְרוּ לוֹ** בֵּין לְמִטְמָאָה לְטָמְאָה, **אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת, אָמְרוּ לוֹ** בֵּין לְמִטְמָאָה לְטַהֵר, **הָיָה מְגַלֵּחַ כָּל הַיּוֹם** וְהוּא נָזִיר וְכֹהֵן, **אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת. אָמְרוּ לוֹ** אִם אֵינוֹ מִתְגַּלֵּחַ אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת. אָמַר לוֹ אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית, אֵינוֹ חָיָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הָיָה לָבוּשׁ בִּכְלָאִים כָּל הַיּוֹם, אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת. אָמְרוּ לוֹ אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת. אָמַר לוֹ אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית, אֵינוֹ חָיָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הָיָה לָבוּשׁ אֶת הַתֹּלֶעֶת וְהוּא פּוֹשֵׁט וְלוֹבֵשׁ אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת. אָמְרוּ לוֹ אֵינוֹ חָיָב אֶלָּא אֶחָת. אָמַר לוֹ אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית, אֵינוֹ חָיָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, וְהוּא נָזִיר: **ט** יֵשׁ חוֹרֵשׁ תֵּלֶם אֶחָד וְחַיָּב עָלָיו מִשּׁוּם שְׁמוֹנָה לָאוִין, וְהוּא שֶׁהִתְּרוּ בּוֹ עַל כֻּלָּם.

ד' ניסן

חוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר (שם כב, טו) "וְלֹא יַחֲרֹשׁוּ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּו", **וְהֵן מְקֻדָּשִׁין,** ב) שׁוֹר שֶׁל קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ. דִּכְתִיב (שם טז, יט) "לֹא תַעֲבֹד בְּבְכֹר שׁוֹרֶךָ", ג) חֲמוֹר שֶׁל קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת. וְחַיָּב מִשּׁוּם מְעִילָה, (דְּהָנֵי חוֹרְשִׁין **בִּכְלָאִים בְּכֶרֶם** שֶׁמְּקַדֵּשׁ עַל יְדֵי הַחֲרִישָׁה חִטָּה וּשְׂעוֹרָה **וְחַרְצָן,** וְעוֹבֵר עַל "לֹא תִזְרַע כַּרְמְךָ כִּלְאָיִם" (שם כב, ט), ד) **וּבְשַׁבִּיעִית** דִּכְתִיב (ויקרא כה) "שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע", וְחוֹרֵשׁ וְחוֹרֵשׁ מְלוּכָּה הוּא, **וְהוּא שֶׁהִתְּרוּ בּוֹ.** **כְּמָה יֹאכַל מִן הַטֶּבֶל וְיֹאכַל חָיָב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֲפִילּוּ חִטָּה שֶׁלֹּא כְּדַת. עַד שֶׁלֹּא קָרָא עֲלֵיהֶן** מִן **הַטֶּבֶל בְּכוּרִים, עַד שֶׁלֹּא קָרָא עֲלֵיהֶן** אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶבְדָן מִמֶּנָּה הַבְּכוּרִים מִ"אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי" (דברים כו, ה), וְאוֹזְהָרָתוֹ דִּכְתִיב (שם כב, יז) "לֹא תוּכַל לְשַׁעֲרֶיךָ" וגו' וּתְרוּמַת יָדֶיךָ", וְאָמַר מַר תְּרוּמַת יָדֶיךָ אֵלּוּ בְּכוּרִים, וְכָל אֲכִילָה חוּץ לְמָקוֹם הַקָּבוּעַ נִקְרָא אֲכִילָה שֶׁעֲרִים, וְכֵן הָאוֹכֵל **קָדְשֵׁי קָדָשִׁים חוּץ לַקְּלָעִים**, בְּמִשְׁכָּן, וְכֵן בְּמִקְדַּשׁ שִׁלֹה לְעֻזָּרָה, וְיֵשׁ מְקַדְּשִׁים כָּךְ נִקְרָאת חוֹמַת הָעֲזָרָה עַל שֵׁם קְלָעֵי הַמִּשְׁכָּן, אוֹ **קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי לְחוּמָה** שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, וְהֵיכַנִּי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי טָהוֹר שֶׁאֲכָלָן חוּץ לְחוֹמָה אַחַר שֶׁרָאָה פְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם, דִּכְתִיב (שם יח) "לְפָנֶיךָ תֹּאכַל", וְלְפָנֶיךָ כֵּן כְּתִיב (שם יז) "לֹא תוּכַל לֶאֱכֹל בְּשָׁעָרֶיךָ", וְכֵן **חָשׁוּב אֶת הַעֲצֵם בְּפֶסַח הַטָּהוֹר, הֲרֵי זֶה לוֹקֶה אַרְבָּעִים.** דִּכְתִיב (שמות יב, מו) "וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ". **אֲבָל הַמּוּתָּרוֹת** בְּטָהוֹר כֵּיוָן דִּכְתִיב (שם י) "וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ", בָּא הַכָּתוּב לְתֵן לָנוּ עֲשֵׂה אַחֵר לֹא תַעֲשֶׂה, וְלֹמַר אִם עֲבָרָתָן עַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבָּהּ לוֹקֶה וְאֵינוֹ עֲנָשׁ כָּרֵת בְּטֻמְאָה.

אֲמָרוּ לוֹ בֵּין שֶׁתִּיָּה שֶׁהִיָּה אֶל תִּשְׁתֶּה אֶל תִּשְׁתֶּה אוֹתָהּ, חָיָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת, דִּכְתִיב (שם מט) "וְעָצֹם אֹתוֹ לוֹקֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם. **רַבִּי יְהוּדָה** מְשׁוּם **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר לוֹקֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם.** דְּסָבִיר לֵיהּ לְרַבִּי יְהוּדָה "שֶׁלֹּם תְּשַׁלֵּם" (דברים כב, ד) מִעִקָּרָא מְשַׁלֵּם, וְאִם לָקְחָה אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁלֵּם, וְאַף עַל גַּב דְּ"שֶׁלֹּם תְּשַׁלֵּם" כְּתִיב אַחַר דִּכְתִיב "לֹא תִקַּח" (שם ח), תִּקּוּן לְשׁוֹן, וְאֵין זֶה לָאו הַנִּתָּק לַעֲשֵׂה. **וַחֲכָמִים אוֹמְרִים מְשַׁלֵּם וְאֵינוֹ לוֹקֶה,** דְּקִסְבְרֵי שֶׁלֹּם לְאַחַר לְקִיחָה נִכְתַּב אֶלָּא אֶחָת לֹא תַעֲשֶׂה לֹא תַעֲשֶׂה **שִׁיּוּם בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, אֵין חַיָּבִין עָלֶיהָ.** שֶׁאֲמָרָה תּוֹרָה שֶׁל לָאו קַיָּם עֲשֵׂה שֶׁבּוֹ. וְדַוְקָא בְּיָכוֹל לְקַיֵּם הַעֲשֵׂה, אֲבָל אִם שֶׁחִטּוּ, חָיָב. **ה) הַקּוֹרֵחַ קָרְחָה בְּרֹאשׁוֹ פֵּאַת רֹאשׁוֹ,** דִּכְתִיב (ויקרא כא, ה) "וּבְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֶּחוּ", **וְהַמְקַיֵּף פֵּאַת זְקָנוֹ** שֶׁמְּשַׁוֶּה צִדְעֵיהוּ לְאַחוֹרֵי אָזְנוֹ, וְאֲפִילּוּ גִּלָּח בְּמִסְפָּרַיִם. חָיָב, דִּכְתִיב (ויקרא יט, כז) "לֹא תַקִּיפוּ פֵּאַת רֹאשְׁכֶם". **וְהַמַּשְׁחִית פֵּאַת זְקָנוֹ** בְּתַעַר, דִּכְתִיב (שם) "וְלֹא תַשְׁחִית אֶת פֵּאַת זְקָנֶךָ", **וְהַשּׁוֹרֵט שְׂרִיטָה אַחַת עַל הַמֵּת, חָיָב,**

הַתְּפִירָה נִמְרוּמוּ, עַד שֶׁהוּא מַגִּלָּה אֶת לִבּוֹ, דִּכְתִיב (דברים כב, י) "לֹא לְכִסּוּמוֹ". **וְהָאִמּוּן שֶׁהֶחֱזִיק עוֹמֵד עָלָיו. נִתּוּנָה מִחֲרֵיהֶן** שֶׁל הַלָּקָה. **חֵזֶן הַכְּנֵסֶת** עוֹמֵד עָלָיו בְּקוּם עֲשֵׂה לְשָׁנִים, וְשָׁנִים לְאַרְבָּעָה, הַיְנוּ **בָּה.** וּבְגְמָרָא אִיתָא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה אי, ג) "יָדַע שׁוֹר קוֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֲבוּס בְּעָלָיו, יִשְׂרָאֵל לֹא יָדָע". אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְבוֹא מִי שֶׁמַּכִּיר אֲבוּס בְּעָלָיו וְיִפְּרַע מִמִּי שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר אֶת אֲבוּס בְּעָלָיו. **יא) יָדָה,** בֵּית יַד שֶׁל הַקְּרִיעָה, אַרְכָּהּ **טֶפַח, וְרָחְבָּהּ טֶפַח** שֶׁל קְרִיעָה **וּרְאוּיָה** שֶׁל קְרִיעָה **בְּרֹבֶשׁ.** וּמַה שֶּׁנִּקְרַע בְּהָיָה בְּרֹבֶשׁ, הַלְכָּךְ צָרִיךְ שֶׁיְּהֵיהָ בְּבֵית דַּיָּנָם הַחֲזֵן הַמְלֻכָּה אוֹתוֹ יוֹכֵל לְהֵאָרְעוֹ לְקַרְצוֹ. **וּמִכָּה אוֹתוֹ שְׁלֹשׁ מַלְקִיּוֹת** מִכָּהוּ עַל לִבּוֹ, דִּכְתִיב (שם כב) "וְהִכּוּהוּ לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ", לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָה אַחַת וְאַלְפַיִם וְשָׁלֹשׁ שְׁתֵּי יָדוֹת מִלְּאַחֲרָיו מִלְּאַחֲרָיו שְׁלֹשׁ עַל כַּתֵּף זֶה וְשָׁלֹשׁ עַל כַּתֵּף זֶה. **וְאִינוֹ מַכֶּה אוֹתוֹ לֹא עוֹמֵד לֹא יוֹשֵׁב אֶלָּא מַכֶּה אוֹתוֹ בְּיָדוֹ הַשְּׂמֹאלִית** שֶׁנֶּאֱמַר (שם) "וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט", **וְהַמַּכֶּה מַכֶּה בְּיָדוֹ אֶחָת בְּכָל כֹּחוֹ,** דִּכְתִיב (שם) "וְהִכָּהוּ אִישׁ מִפְּנֵי אֹרֶךְ יָדָיו", **וּמַכֶּה בְּיָדוֹ הַשְּׂמֹאלִית** שֶׁל הַמַּכֶּה מַכֶּה בְּיָדוֹ אַחַת, דִּכְתִיב (שם ג) "מַכֵּה רַבָּה". **יד) וְהַקּוֹרֵא** הַיְנוּ גְּדוֹל הַדַּיָּנִים **קוֹרֵא,** כָּל זְמַן שֶׁלּוֹקֶה, וּמַהוּ קוֹרֵא (שם כה, נח) **"אֵם לֹא תִשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת וגו'** שֶׁאם לֹא **"יְהוּפְלָא ה' אֶת מַכּוֹתֶךָ וְאֶת מַכּוֹת זַרְעֶךָ וגו' וְחוֹזֵר לְתַחֲלַת הַמִּקְרָא** (שם כט, ח) **"וּשְׁמַרְתֶּם אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וגו', וְחוּתַם** (תהלים עח, לח) **"וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וגו' וְחוֹזֵר לְתַחֲלַת הַמִּקְרָא,** דְּמִצְוֹה שְׁעִישִׁים הַפְּסוּקִים עִם הַהֶכֵּאָה, וְאִם גָּמַר וְלֹא נִשְׁלַם הַהֶכֵּאָה, קוֹרֵא פְּעָמִים שְׁנַיִם וּמַמְהֵר לְקָרֵא לְתַלְשִׁים פְּעָמִים שְׁלֹשִׁים הַמַּלְקָה לְהַלְקוֹתוֹ, וְאִם מַמְדִּינוֹ לְמַלְקוֹת מוּנָה הַמַּלְקוֹת, וְהַשְּׁלִישִׁי אוֹמֵר לֹא כָּל הַהֶכֵּאָה הַהֵכָּה, הַכֵּה, וְכָל הַמַּכֶּה מַכֶּה כָּל פִּיו הוּא מַכֶּה. (עִיֵּן תּוֹר"שׁ). **וְאִם מת תַּחַת** דִּין שֶׁל הַשְּׁלִישִׁי **בֵּית דִּין פָּטוּר,** מִפְּנֵי שֶׁהַרְבֵּה בְּרֹאשׁוֹת פָּקַדְתָּ לְהַלְקוֹת אֶת הַמֵּת, וְאִם אֲמַדְתִּיו לְמַלְקוֹת לְקָרֵא אֶת הַמַّלְקוֹת, וְהַשְּׁנִי אוֹמֵר לֹא כָּל הַהֶכֵּאָה הַהֵכָּה, הַכֵּה, וְכָל הַמַּכֶּה מַכֶּה (עִיֵּן תּוֹר"שׁ). **יב) כֵּיצַד מַלְקִין אוֹתוֹ, כּוֹפֵת שְׁתֵּי יָדָיו עַל הָעַמּוּד** הַיְלוּד **וְהֵיכָלוּ, וְחַזָּן הַכְּנֶסֶת אוֹחֵז בְּגְבָיָיו, אִם נִקְרְעוּ נִקְרְעוּ, וְאִם נִפְרְמוּ נִפְרְמוּ, עַד שֶׁהוּא מְגַלֶּה אֶת לִבּוֹ. וְהָאֶבֶן נְתוּנָה מֵאַחֲרָיו, חַזָּן הַכְּנֶסֶת עוֹמֵד עָלָיו. רְצוּעָה שֶׁל עֵגֶל בְּיָדוֹ, כְּפוּלָה שְׁנַיִם וְשָׁנַיִם וְאַרְבָּעָה, וְשְׁתֵּי רְצוּעוֹת עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת בָּהּ: יג) יָדָהּ טָפַח וְרָחְבָּהּ טָפַח, וְרֹאשָׁהּ מְגֻנָּגַת שֶׁל פִּי בְרֵכוֹ. וּמַכֶּה אוֹתוֹ שְׁלֹשׁ מַלְקָיוֹת וְשְׁתֵּי יָדוֹת מִלְּאַחֲרָיו. וְאִינוֹ מַכֶּה אוֹתוֹ לֹא עוֹמֵד לֹא יוֹשֵׁב אֶלָּא מַטָּה, שֶׁנֶּאֱמַר** (דברים כה) **וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט. וְהַמַּכֶּה מַכֶּה בְיָדוֹ אַחַת כְּכֹחוֹ: יד** "וְהַקּוֹרֵא קוֹרֵא אֵם לֹא תִשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת וגו' **וְהִבְפָּלָא ה' אֶת מַכּוֹתֶךָ וְאֶת מַכּוֹת זַרְעֶךָ וגו', וְחוֹזֵר לְתַחֲלַת הַמִּקְרָא** (שם כט) **"וּשְׁמַרְתֶּם אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וגו', וְחוּתַם** (תהלים עח) **וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וגו', וְחוֹזֵר לְתַחֲלַת הַמִּקְרָא).** וְאִם מֵת תַּחַת יָדוֹ, פָּטוּר. הוֹסִיף לוֹ עוֹד רְצוּעָה אַחַת וָמֵת, הֲרֵי זֶה גּוֹלֶה עַל יָדוֹ. תִּקְלְקֵל בֵּין בְּרֵעִי בֵּין בַּמַּיִם, פָּטוּר. דִּכְתִיב (שם ג) "וְנִקְלָה אַחִיךָ לְעֵינֶיךָ", וְהֲרֵי נִקְלָה הַמְּלַכְלֵךְ. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הָאִישׁ רָץ בְּתַנְקֵלָקֵל בְּרֵעִי, וְהָאִשָּׁה פְּשׁוּטָה בַּמַּיִם** פְּטוּרָה, דְּבִשְׁת הָאִשָּׁה מְרֻבָּה. **טו) כָּל חַיָּבֵי כְּרִיתוֹת שֶׁלְּקָן, נִסְקְרוּ יְדֵי כְּרִיתָתָם** אֶת עֲשׂוּת תְּשׁוּבָה, **שֶׁנֶּאֱמַר** (דברים כט) **"וְנִקְלָה אַחִיךָ לְעֵינֶיךָ", כְּשֶׁלְּקָה הֲרֵי הוּא כְּאָחִיךָ, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא. רַבִּי יוֹסֵי בֶּן מְגִלַּיאל, אָמַר רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן בְּמַיְלִיאל, אֵינוֹ נִסְקָל עָלָיו הַרְבֵּה אַחַר, נוֹטֵל נַפְשוֹ עָלָיו.** הָעוּשֶׂה מִצְוָה אַחַת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁתִּנְתַּן לוֹ נַפְשוֹ. **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, מִמְּקוֹמוֹ הוּא לָמֵד,** שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יח) **"וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת וגו'**

חוֹרֵשׁ בְּשׁוֹר וַחֲמוֹר, וְהֵן מְקֻדָּשִׁים, בְּכֹלְאֵי בְּהֵמָה, דִּכְתִיב (דברים כב, י) "לֹא תַחֲרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחְדָּו", **וְהֵן מְקֻדָּשִׁין,** ב) שׁוֹר שֶׁל קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ. דִּכְתִיב (שם טז, יט) "לֹא תַעֲבֹד בְּבְכֹר שׁוֹרֶךָ", ג) חֲמוֹר שֶׁל קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת. וְחַיָּב מִשּׁוּם מְעִילָה, (דְּהָנֵי חוֹרְשִׁין **בִּכְלָאִים בְּכֶרֶם** שֶׁמְּקַדֵּשׁ עַל יְדֵי הַחֲרִישָׁה חִטָּה וּשְׂעוֹרָה **וְחַרְצָן,** וְעוֹבֵר עַל "לֹא תִזְרַע כַּרְמְךָ כִּלְאָיִם" (שם כב, ט), ד) **וּבְשַׁבִּיעִית** דִּכְתִיב (ויקרא כה) "שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע", וְחוֹרֵשׁ וְחוֹרֵשׁ מְלוּכָּה הוּא, **וְהוּא שֶׁהִתְּרוּ בּוֹ.** **כְּמָה יֹאכַל מִן הַטֶּבֶל וְיֹאכַל חָיָב, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֲפִילּוּ חִטָּה שֶׁלֹּא כְּדַת. עַד שֶׁלֹּא קָרָא עֲלֵיהֶן** מִן **הַטֶּבֶל בְּכוּרִים, עַד שֶׁלֹּא קָרָא עֲלֵיהֶן** אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶבְדָן מִמֶּנָּה הַבְּכוּרִים מִ"אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי" (דברים כו, ה), וְאוֹזְהָרָתוֹ דִּכְתִיב (שם כב, יז) "לֹא תוּכַל לְשַׁעֲרֶיךָ" וגו' וּתְרוּמַת יָדֶיךָ", וְאָמַר מַר תְּרוּמַת יָדֶיךָ אֵלּוּ בְּכוּרִים, וְכָל אֲכִילָה חוּץ לְמָקוֹם הַקָּבוּעַ נִקְרָא אֲכִילָה שֶׁעֲרִים, וְכֵן הָאוֹכֵל **קָדְשֵׁי קָדָשִׁים חוּץ לַקְּלָעִים**, בְּמִשְׁכָּן, וְכֵן בְּמִקְדַּשׁ שִׁלֹה לְעֻזָּרָה, וְיֵשׁ מְקַדְּשִׁים כָּךְ נִקְרָאת חוֹמַת הָעֲזָרָה עַל שֵׁם קְלָעֵי הַמִּשְׁכָּן, אוֹ **קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי לְחוּמָה** שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, וְהֵיכַנִּי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי טָהוֹר שֶׁאֲכָלָן חוּץ לְחוֹמָה אַחַר שֶׁרָאָה פְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם, דִּכְתִיב (שם יח) "לְפָנֶיךָ תֹּאכַל", וְלְפָנֶיךָ כֵּן כְּתִיב (שם יז) "לֹא תוּכַל לֶאֱכֹל בְּשָׁעָרֶיךָ", וְכֵן **חָשׁוּב אֶת הַעֲצֵם בְּפֶסַח הַטָּהוֹר, הֲרֵי זֶה לוֹקֶה אַרְבָּעִים.** דִּכְתִיב (שמות יב, מו) "וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ". **אֲבָל הַמּוּתָּרוֹת** בְּעֵצֶם כֵּיוָן דִּכְתִיב (שם י) "וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ", בָּא הַכָּתוּב לְתֵן לָנוּ עֲשֵׂה אַחֵר לֹא תַעֲשֶׂה, וְלֹמַר אִם עֲבָרָתָן עַל לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבָּהּ לוֹקֶה וְאֵינוֹ עֲנָשׁ כָּרֵת בְּטֻמְאָה.

**אֲכָל טֶבֶל וּמַ